

Επίσημη Εφημερίδα

C 83

της Ευρωπαϊκής Ένωσης

51ο έτος

Έκδοση
στην ελληνική γλώσσα

Ανακοινώσεις και Πληροφορίες

2 Απριλίου 2008

Ανακοίνωση αριθ.

Περιεχόμενα

Σελίδα

IV Πληροφορίες

ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ ΠΡΟΕΡΧΟΜΕΝΕΣ ΑΠΟ ΤΑ ΟΡΓΑΝΑ ΚΑΙ ΤΟΥΣ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΥΣ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ

Επιτροπή

2008/C 83/01	Επιτόκιο που εφαρμόζει η Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα στις πράξεις κύριας αναχρηματοδότησης: 4,23 % την 1η Απριλίου 2008 — Ισοτιμίες του ευρώ	1
2008/C 83/02	Γνώμη της συμβουλευτικής επιτροπής για τις περιοριστικές πρακτικές και τις δεσπόζουσες θέσεις που εκδόθηκε κατά τη συνεδρίαση της 15ης Ιουνίου 2007 σχετικά με προσχέδιο απόφασης στην υπόθεση COMP/38.784 — Wanadoo España κατά Telefónica — Εισηγητής: Ηνωμένο Βασίλειο	2
2008/C 83/03	Τελική έκθεση του συμβούλου ακροάσεων στην υπόθεση COMP/38.784 — Wanadoo España/Telefónica (σύμφωνα με τα άρθρα 15 και 16 της απόφασης 2001/462/EK, EKAX της Επιτροπής, της 23ης Μαΐου 2001, σχετικά με τα καθήκοντα του συμβούλου ακροάσεων σε ορισμένες διαδικασίες ανταγωνισμού — EE L 162 της 19.6.2001, σ. 21)	3
2008/C 83/04	Γνώμη της συμβουλευτικής επιτροπής για τις περιοριστικές πρακτικές και τις δεσπόζουσες θέσεις που εκδόθηκε κατά την 428η συνεδρίαση της 29ης Ιουνίου 2007 σχετικά με προσχέδιο απόφασης στην υπόθεση COMP/38.784 — Wanadoo España κατά Telefónica — Εισηγητής: Ηνωμένο Βασίλειο	5
2008/C 83/05	Περίληψη της απόφασης της Επιτροπής, της 4ης Ιουλίου 2007, σχετικά με τη διαδικασία του άρθρου 82 της συνθήκης ΕΚ (Υπόθεση COMP/38.784 — Wanadoo España κατά Telefónica)	6

IV

(Πληροφορίες)

ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ ΠΡΟΕΡΧΟΜΕΝΕΣ ΑΠΟ ΤΑ ΟΡΓΑΝΑ ΚΑΙ
ΤΟΥΣ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΥΣ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ

ΕΠΙΤΡΟΠΗ

Επιτόκιο που εφαρμόζει η Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα στις πράξεις κύριας αναχρηματοδότησης ⁽¹⁾:
4,23 % την 1η Απριλίου 2008

Ισοτιμίες του ευρώ ⁽²⁾

1 Απριλίου 2008

(2008/C 83/01)

1 ευρώ =

Νομισματική μονάδα		Ισοτιμία	Νομισματική μονάδα		Ισοτιμία
USD	δολάριο ΗΠΑ	1,566	TRY	τουρκική λίρα	2,0588
JPY	ιαπωνικό γιεν	157,55	AUD	αυστραλιανό δολάριο	1,7215
DKK	δανική κορόνα	7,4567	CAD	καναδικό δολάριο	1,6069
GBP	λίρα στερλίνα	0,7888	HKD	δολάριο Χονγκ Κονγκ	12,1953
SEK	σουηδική κορόνα	9,3945	NZD	νεοζηλανδικό δολάριο	2,0044
CHF	ελβετικό φράγκα	1,5737	SGD	δολάριο Σιγκαπούρης	2,1602
ISK	ισλανδική κορόνα	120,38	KRW	νοτιοκορεατικό γουόν	1 541,96
NOK	νορβηγική κορόνα	8,072	ZAR	νοτιοαφρικανικό ραντ	12,6595
BGN	βουλγαρικό λεβ	1,9558	CNY	κινεζικό γιουάν	10,9802
CZK	τσεχική κορόνα	25,184	HRK	κροατικό κούνα	7,2745
EEK	εσθονική κορόνα	15,6466	IDR	ινδονησιακή ρουπία	14 443,22
HUF	ουγγρικό φιορίνι	258,55	MYR	μαλαισιανό ρίγκιτ	5,0026
LTL	λιθουανικό λίτας	3,4528	PHP	πέσο Φιλιππινών	64,911
LVL	λεττονικό λατ	0,698	RUB	ρωσικό ρούβλι	36,951
PLN	πολωνικό ζλότι	3,5107	THB	ταϊλανδικό μπατ	49,31
RON	ρουμανικό λεί	3,731	BRL	Ρεάλ Βραζιλίας	2,7452
SKK	σλοβακική κορόνα	32,475	MXN	Μεξικανικό πέσο	16,6513

⁽¹⁾ Επιτόκιο που εφαρμόστηκε στην πλέον πρόσφατη πράξη πριν την αναφερόμενη ημερομηνία. Σε περίπτωση δημοπρασίας μεταβλητού επιτοκίου, το επιτόκιο είναι το οριακό επιτόκιο.

⁽²⁾ Πηγή: Ισοτιμίες αναφοράς που δημοσιεύονται από την Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα.

Γνώμη της συμβουλευτικής επιτροπής για τις περιοριστικές πρακτικές και τις δεσπόζουσες θέσεις που εκδόθηκε κατά τη συνεδρίαση της 15ης Ιουνίου 2007 σχετικά με προσχέδιο απόφασης στην υπόθεση COMP/38.784 — Wanadoo España κατά Telefónica

Εισηγητής: Ηνωμένο Βασίλειο

(2008/C 83/02)

1. Η συμβουλευτική επιτροπή συμφωνεί με τη γνώμη της Επιτροπής ότι οι αγορές των σχετικών προϊόντων στην Ισπανία είναι η λιανική αγορά ευρυζωνικής πρόσβασης στο ευρύ κοινό και οι χονδρικές αγορές ευρυζωνικής πρόσβασης σε εθνικό και περιφερειακό επίπεδο. Μια μειοψηφία των μελών της συμβουλευτικής επιτροπής απέχει.
2. Η συμβουλευτική επιτροπή συμφωνεί με τη γνώμη της Επιτροπής ότι η Telefónica de España κατέχει δεσπόζουσα θέση στις εν λόγω αγορές.
3. Η συμβουλευτική επιτροπή εγκρίνει τη μεθοδολογία και τα δεδομένα που χρησιμοποίησε η Επιτροπή για να διαπιστώσει εάν η Telefónica προέβη σε συμπίεση περιθωρίων, συμπεριλαμβανομένης της χρήσης δεδομένων διαφορετικών από εκείνα που χρησιμοποίησε η CMT (η ισπανική ρυθμιστική αρχή) για τη λήψη των αποφάσεών της. Μια μειοψηφία των μελών της συμβουλευτικής επιτροπής απέχει.
4. Η συμβουλευτική επιτροπή εγκρίνει τους υπολογισμούς της Επιτροπής βάσει των οποίων διαπιστώνεται η συμπίεση περιθωρίων. Μια μειοψηφία των μελών της συμβουλευτικής επιτροπής απέχει.
5. Όσον αφορά το συμπέρασμα της Επιτροπής σχετικά με τον αντίκτυπο της συμπίεσης περιθωρίων στον ανταγωνισμό και με τη ζημία που υπέστη ο καταναλωτής, η συμβουλευτική επιτροπή εγκρίνει: α) την αξιολόγηση της Επιτροπής σχετικά με τις ενδεχόμενες συνέπειες, και β) την αξιολόγηση της Επιτροπής σχετικά με τις πραγματικές συνέπειες. Μια μειοψηφία των μελών της συμβουλευτικής επιτροπής εκφράζει τη διαφωνία της όσον αφορά το σημείο β).
6. Η συμβουλευτική επιτροπή συμφωνεί με τη γνώμη της Επιτροπής ότι: α) δεν μπορεί να δικαιολογηθεί αντικειμενικά η συμπίεση περιθωρίων, και ότι β) η συμπίεση περιθωρίων συνιστά παράβαση του άρθρου 82 της Συνθήκης.
7. Η συμβουλευτική επιτροπή συμφωνεί με τη γνώμη της Επιτροπής ότι η Telefónica διέθετε αυτονομία κατά τον καθορισμό των τιμών και ότι οι αποφάσεις της CMT σχετικά με τη συμπίεση των τιμών δεν απαλλάσσουν την Telefónica από την υποχρέωση εφαρμογής του άρθρου 82. Μια μειοψηφία των μελών της συμβουλευτικής επιτροπής απέχει.
8. Η συμβουλευτική επιτροπή συνιστά τη δημοσίευση της γνώμης της στην *Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης*.

Τελική έκθεση του συμβούλου ακροάσεων στην υπόθεση COMP/38.784 — Wanadoo España/Telefónica

(σύμφωνα με τα άρθρα 15 και 16 της απόφασης 2001/462/EK, EKAX της Επιτροπής, της 23ης Μαΐου 2001, σχετικά με τα καθήκοντα του συμβούλου ακροάσεων σε ορισμένες διαδικασίες ανταγωνισμού — EE L 162 της 19.6.2001, σ. 21)

(2008/C 83/03)

Το σχέδιο απόφασης οδηγεί στις ακόλουθες παρατηρήσεις:

Εισαγωγή

Η παρούσα υπόθεση προέκυψε κατόπιν καταγγελίας που υπέβαλε η εταιρεία Wanadoo España, SL (η οποία ονομάζεται σήμερα France Telecom España, SA, εφεξής «France Telecom») κατά της εταιρείας Telefónica, SA (εφεξής «Telefónica») στις 11 Ιουλίου 2003. Η Επιτροπή ερευνήσε την καταγγελία και, βάσει πρόσθετων πληροφοριών που έλαβε, κατέληξε στο προκαταρκτικό συμπέρασμα ότι η τιμολογιακή πολιτική που εφαρμόζε η Telefónica από τον Σεπτέμβριο του 2001 ήταν αντίθετη με το άρθρο 82 της συνθήκης ΕΚ λόγω της συμπίεσης των περιθωρίων που εφαρμόζε μεταξύ, αφενός, των τιμών τις οποίες χρέωναν στους αγωνιστές τους οι θυγατρικές εταιρείες της Telefónica, Telefónica de España, SAU (εφεξής «TESAU»), Telefónica Data de España, SAU (εφεξής «TDATA») και Terra Networks España, SA (εφεξής «TERRA») για τη χονδρική ευρυζωνική πρόσβαση στην Ισπανία και, αφετέρου, των τιμών λιανικής πώλησης που χρέωναν στους τελικούς χρήστες.

Κοινοποίηση των αιτιάσεων και χρόνος απάντησης

Η κοινοποίηση των αιτιάσεων (εφεξής «ΚΑ») υποβλήθηκε στις 20 Φεβρουαρίου 2006 στην Telefónica, την TESAU, την TDATA και την TERRA (εφεξής «τα μέρη»). Κατόπιν αιτιολογημένου αιτήματος των μερών, παρέτεινα την προθεσμία για την υποβολή απάντησης έως την 19η Μαΐου 2006. Τα μέλη απάντησαν δεόντως (εφεξής «η απάντηση») την ημερομηνία εκείνη. Μη εμπιστευτική εκδοχή της ΚΑ διαβιβάστηκε στην France Telecom προκειμένου να υποβάλει τα σχόλιά της.

Κατά τη διάρκεια της διαδικασίας, κατόπιν αιτήματος που υπέβαλαν, δέχθηκα να συμμετάσχουν στη διαδικασία ως ενδιαφερόμενα τρίτα μέρη οι ακόλουθες επιχειρήσεις και ενώσεις επιχειρήσεων που είναι ανταγωνιστές της: η Tele2 Telecommunication Services, SL (εφεξής «Tele2»), η Grupo Corporativo ONO, SA (εφεξής «ONO»), η Jazz Telecom, SA (εφεξής «Jazztel») και η Asociación de Empresas Operadoras y de Servicios de Telecomunicaciones (εφεξής «ASTEL»).

Πρόσβαση στο φάκελο της υπόθεσης

Δόθηκε πρόσβαση στο φάκελο της Επιτροπής μέσω CD-ROM στις 21 Φεβρουαρίου 2006. Στις 7 Απριλίου 2006, η αρμόδια υπηρεσία της Επιτροπής συμπλήρωσε τις πληροφορίες που περιλάμβανε το CD-ROM παρέχοντας πρόσβαση σε νέες, μη εμπιστευτικές εκδοχές ορισμένων εγγράφων.

Στις 21 Απριλίου 2006, η Telefónica μου απηύθυνε επιστολή με αίτημα να της δοθεί περαιτέρω πρόσβαση σε ορισμένα έγγραφα τα οποία περιλάμβανε ο φάκελος της Επιτροπής. Η αρμόδια υπηρεσία της Επιτροπής είχε αρνηθεί να χορηγήσει πρόσβαση στα έγγραφα αυτά λόγω του εμπιστευτικού χαρακτήρα τους. Η Telefónica υποστήριξε ότι τα εν λόγω έγγραφα, ιδίως οι πληροφορίες σχετικά με το κόστος των ανταγωνιστών της και με τις συνδέσεις για τις οποίες συνάφθηκαν συμβάσεις μέσω εναλλακτικών χονδρικών προσφορών, θα μπορούσαν να περιλαμβάνουν ελαφρυντικά στοιχεία χρήσιμα για την υπεράσπιση της Telefónica. Εξέφρασα την άποψη ότι οι πληροφορίες που ζητήθηκαν αποτελούσαν επιχειρηματικά απόρρητα και δεν ήταν αναγκαίες για την υπεράσπιση της Telefónica. Για το λόγο αυτό, δεν επέτρεψα τη δημοσιοποίηση αυτών των εγγράφων.

Ακρόαση

Στις 12 και 13 Ιουνίου 2006 πραγματοποιήθηκε ακρόαση με αίτημα της Telefónica και άλλων ενδιαφερόμενων τρίτων μερών. Το καταγγέλλον μέρος, η France Telecom, καθώς και οι επιχειρήσεις Jazztel, ONO και ASTEL, συμμετείχαν στην ακρόαση και εξέθεσαν τις απόψεις τους.

Η έκθεση των πραγματικών περιστατικών

Στις 11 Ιανουαρίου 2007, η αρμόδια υπηρεσία της Επιτροπής απέστειλε έκθεση των πραγματικών περιστατικών στην Telefónica ενημερώνοντάς την σχετικά με ορισμένα νέα περιστατικά τα οποία η Επιτροπή σκόπευε να περιλάβει σε ενδεχόμενη τελική απόφαση. Παρασχέθηκε περαιτέρω πρόσβαση στο φάκελο της υπόθεσης μέσω ενός νέου CD-ROM. Η Telefónica απάντησε στην έκθεση των πραγματικών περιστατικών στις 12 Φεβρουαρίου 2007.

Στην απάντησή της, η Telefónica έδιξε ορισμένα ζητήματα τα οποία θεωρούσε ότι άπτονταν του δικαιώματος υπεράσπισης της. Συγκεκριμένα, η Telefónica υποστήριξε ότι δεν της είχε δοθεί η δυνατότητα να υποβάλει ουσιαστικές παρατηρήσεις σχετικά με συγκεκριμένα ζητήματα τα οποία περιλαμβάνονταν στην έκθεση των πραγματικών περιστατικών.

Αφού εξέτασε τις συγκεκριμένες περιστάσεις, διαπίστωσα ότι η αρμόδια υπηρεσία της Επιτροπής, ανταποκρινόμενη σε αίτημα της Telefonía, έδωσε επιπλέον εξηγήσεις και παρέτεινε την προθεσμία κατά μία εβδομάδα λόγω αυτών των πρόσθετων πληροφοριών. Η Telefonía δεν ζήτησε άλλες διευκρινίσεις. Θεώρησα ότι η Telefonía είχε ενημερωθεί επαρκώς και ότι της δόθηκαν οι αναγκαίες δυνατότητες να υποβάλει τα σχόλιά της επί των ζητημάτων που περιλαμβάνονται στην έκθεση των πραγματικών περιστατικών και επί των συμπερασμάτων στα οποία η Επιτροπή επρόκειτο να καταλήξει βάσει της έκθεσης των πραγματικών περιστατικών.

Το σχέδιο απόφασης

Στο σχέδιο απόφασης, η Επιτροπή επικαιροποίησε τους υπολογισμούς που περιλάμβανε η έκθεση των πραγματικών περιστατικών σχετικά με τη συμπίεση των περιθωρίων κατά το δεύτερο εξάμηνο του 2005 και κατά το 2006.

Το σχέδιο απόφασης που υποβλήθηκε στην Επιτροπή περιλαμβάνει μόνον αιτιάσεις σε σχέση με τις οποίες δόθηκε η δυνατότητα στα μέρη να καταστήσουν γνωστές τις απόψεις τους.

Υπό το πρίσμα των ανωτέρω, καταλήγω στο συμπέρασμα ότι στην παρούσα υπόθεση τηρήθηκε το δικαίωμα ακρόασης των μερών.

Βρυξέλλες, 15 Ιουνίου 2007.

Karen WILLIAMS

Γνώμη της συμβουλευτικής επιτροπής για τις περιοριστικές πρακτικές και τις δεσπόζουσες θέσεις που εκδόθηκε κατά την 428η συνεδρίαση της 29ης Ιουνίου 2007 σχετικά με προσχέδιο αποφάσης στην υπόθεση COMP/38.784 — Wanadoo España κατά Telefónica

Εισηγητής: Ηνωμένο Βασίλειο

(2008/C 83/04)

1. Η συμβουλευτική επιτροπή συμφωνεί με την πρόταση της Επιτροπής να επιβάλει πρόστιμο. Μια μειοψηφία των μελών της συμβουλευτικής επιτροπής απέχει.
 2. Η συμβουλευτική επιτροπή συμφωνεί το πρόστιμο που θα επιβληθεί να ενταχθεί στην κατηγορία «πολύ σοβαρή». Μια μειοψηφία των μελών της συμβουλευτικής επιτροπής εκφράζει τη διαφωνία της.
 3. Η συμβουλευτική επιτροπή συμφωνεί με την πρόταση της Επιτροπής να μειωθεί το ποσό του προστίμου λαμβάνοντας υπόψη ως ελαφρυντικό στοιχείο το γεγονός ότι το κόστος της Telefónica είχε υποβληθεί σε ειδική τομεακή ρύθμιση από την CMT (ισπανική ρυθμιστική αρχή).
 4. Η συμβουλευτική επιτροπή συμφωνεί με το τελικό ύψος του προστίμου. Μια μειοψηφία των μελών της συμβουλευτικής επιτροπής απέχει και εκφράζει τη διαφωνία της.
 5. Η συμβουλευτική επιτροπή δέχεται να δημοσιευθεί η γνώμη της.
 6. Η συμβουλευτική επιτροπή ζητά από την Επιτροπή να λάβει υπόψη όλα τα υπόλοιπα στοιχεία που θίχτηκαν κατά τη συζήτηση.
-

**Περίληψη της απόφασης της Επιτροπής
της 4ης Ιουλίου 2007
σχετικά με τη διαδικασία του άρθρου 82 της συνθήκης ΕΚ
(Υπόθεση COMP/38.784 — Wanadoo España κατά Telefónica)
(Το κείμενο στην ισπανική γλώσσα είναι το μόνο αυθεντικό)**

(2008/C 83/05)

Στις 4 Ιουλίου 2007, η Επιτροπή εξέδωσε απόφαση σχετικά με τη διαδικασία εφαρμογής του άρθρου 82 της συνθήκης ΕΚ. Σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 30 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1/2003 του Συμβουλίου⁽¹⁾, η Επιτροπή δημοσιεύει κατωτέρω τα ονόματα των ενδιαφερόμενων μερών και τα ουσιώδη στοιχεία της απόφασης, περιλαμβανομένων των κυρώσεων που επιβλήθηκαν, λαμβάνοντας υπόψη το έννομο συμφέρον των επιχειρήσεων για την προστασία των επιχειρηματικών τους συμφερόντων. Μη εμπιστευτική εκδοχή του πλήρους κειμένου της απόφασης δημοσιεύεται στις αυθεντικές γλώσσες της υπόθεσης και στις γλώσσες εργασίας της Επιτροπής στον δικτυακό χώρο της ΓΔ Ανταγωνισμού, στη διεύθυνση:

http://europa.eu.int/comm/competition/index_en.html

I. ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Με την παρούσα απόφαση επιβάλλεται πρόστιμο ύψους 151 875 000 EUR στις επιχειρήσεις Telefónica SA και Telefónica de España SAU (αλληλεγγύως και εις ολόκληρον υπεύθυνες) για παράβαση του άρθρου 82 της συνθήκης ΕΚ. Την περίοδο Σεπτεμβρίου 2001-Δεκεμβρίου 2006, η Telefónica διέπραξε κατάχρηση της δεσπόζουσας θέσης της επιβάλλοντας αθέμιτες τιμές υπό μορφή συμπίεσης περιθωρίων στις ισπανικές αγορές ευρυζωνικών επικοινωνιών.

II. ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΤΗΣ ΥΠΟΘΕΣΗΣ

1. Διαδικασία

Στις 11 Ιουλίου 2003, η Wanadoo España υπέβαλε καταγγελία στην Επιτροπή υποστηρίζοντας ότι η Telefónica προέβαινε σε συμπίεση περιθωρίων στις ισπανικές αγορές ευρυζωνικής πρόσβασης στο Διαδίκτυο. Στις 20 Φεβρουαρίου 2006, η Επιτροπή απηύθυνε στην Telefónica κοινοποίηση αιτιάσεων, στην οποία η Telefónica απάντησε στις 19 Μαΐου 2006. Στις 12-13 Ιουνίου 2006, πραγματοποιήθηκε προφορική ακρόαση. Στις 11 Ιανουαρίου 2007, η Επιτροπή απέστειλε επιστολή με πρόσθετες πληροφορίες επί των πραγματικών περιστάσεων οι οποίες θα μπορούσαν να ληφθούν υπόψη στο σχέδιο απόφασης. Η Telefónica απάντησε με επιστολή στις 12 Φεβρουαρίου 2007.

Η Συμβουλευτική Επιτροπή Συμπράξεων και Δεσποζουσών Θέσεων εξέδωσε θετική γνώμη στις 29 Ιουνίου 2007.

2. Πλαίσιο

Η κύρια τεχνολογία που χρησιμοποιείται στην Ισπανία για την παροχή υπηρεσιών ευρυζωνικής πρόσβασης στο Διαδίκτυο στους καταναλωτές είναι η ADSL (80 % των ευρυζωνικών συνδέσεων στο τέλος του 2006), με την οποία παρέχεται πρόσβαση μέσω σταθερής τηλεφωνικής γραμμής. Η κατεστημένη επιχείρηση Telefónica είναι ο μόνος τηλεπικοινωνιακός φορέας στην Ισπανία ο οποίος διαθέτει δίκτυο σταθερής τηλεφωνίας που καλύπτει το σύνολο της χώρας. Ανέπτυξε αυτό το δίκτυο τοπικής πρόσβασης μέσα σε σημαντικά χρονικά διαστήματα προστατευόμενα από αποκλειστικά δικαιώματα και ήταν σε θέση να χρηματοδοτήσει το επενδυτικό κόστος μέσω μονοπωλιακών μισθωμάτων.

Η Telefónica ελέγχει ολόκληρη την αλυσίδα προστιθέμενης αξίας της ADSL στην Ισπανία. Η αναπαραγωγική του δικτύου τοπικής πρόσβασης της Telefónica είναι ασύμφορη. Για τον λόγο αυτό, όσοι εναλλακτικοί φορείς εκμετάλλευσης δικτύου επιθυμούν να προσφέρουν ευρυζωνικές υπηρεσίες λιανικής παροχής αναγκάζονται να συνάπτουν συμβάσεις προμήθειας προϊόντων ευρυζωνικής πρόσβασης χονδρικής παροχής, το σύνολο των οποίων βασίζεται στο δίκτυο τοπικής πρόσβασης της Telefónica. Η είσοδος στην αγορά βάσει προϊόντων χονδρικής παροχής που στηρίζονται σε εναλλακτικές τεχνολογίες [πρόσβαση καλωδιακού διαποδιαμορφωτή («cable-modem»)] υπήρξε αδύνατη.

⁽¹⁾ EEL 1 της 4.1.2003, σ. 1.

3. Νομική ανάλυση

3.1. Σχετικές αγορές και δεσπόζουσα θέση

Στην απόφαση προσδιορίζονται τρεις σχετικές αγορές προϊόντων: η «μαζική» αγορά λιανικής παροχής ευρυζωνικών επικοινωνιών και δύο διαφορετικές αγορές χονδρικής παροχής ευρυζωνικών επικοινωνιών, δηλ. η αγορά χονδρικής παροχής ευρυζωνικής πρόσβασης σε περιφερειακό επίπεδο και η αγορά χονδρικής παροχής ευρυζωνικής πρόσβασης σε εθνικό επίπεδο.

Η οροδότηση των αγορών χονδρικής παροχής βασίζεται κυρίως στις σημαντικές επενδύσεις που απαιτούνται για την ανάπτυξη του δικτύου κατά τη μεταπήδηση από το ένα προϊόν χονδρικής παροχής στο άλλο: i) στη χονδρική πρόσβαση σε εθνικό επίπεδο, η κυκλοφορία επικεντρώνεται σε ένα ενιαίο σημείο πρόσβασης, γεγονός που επιτρέπει στους φορείς παροχής πρόσβασης να προσφέρουν ευρυζωνικές υπηρεσίες λιανικής παροχής χωρίς να χρειάζεται η ανάπτυξη οιαδήποτε (σχεδόν) δικτύου· ii) για τη χονδρική πρόσβαση σε περιφερειακό επίπεδο, απαιτείται η ανάπτυξη δαπανηρού δικτύου το οποίο μπορεί να διατέλει έως και 109 περιφερειακά σημεία πρόσβασης.

Η Telefonica είναι επίσης ο αποκλειστικός φορέας παροχής μιας τρίτης κατηγορίας χονδρικής ευρυζωνικής πρόσβασης, της αποδεσμοποίησης του τοπικού βρόχου, η οποία δεν θεωρείται σχετική αγορά για τους σκοπούς της παρούσας απόφασης. Δεδομένης της ιδιαίτερα υψηλής έντασης επενδύσεων της κατηγορίας αυτής, δεν μπορεί να αντικαταστήσει τα προαναφερόμενα προϊόντα χονδρικής παροχής. Επιπλέον, έχουν σημειωθεί σημαντικά προβλήματα όσον αφορά την πραγματική διαθεσιμότητα αυτής της κατηγορίας ευρυζωνικής πρόσβασης, εξαιτίας των οποίων η ισπανική ρυθμιστική αρχή επέβαλε κυρώσεις τον Νοέμβριο 2006.

Η Telefonica κατέχει δεσπόζουσα θέση και στις δύο αγορές χονδρικής πρόσβασης. Διαθέτει το μονοπώλιο της παροχής χονδρικής πρόσβασης σε περιφερειακό επίπεδο και μερίδιο αγοράς ύψους 80 % στην εθνική αγορά χονδρικής πρόσβασης. Η Telefonica ήταν σε θέση να ασκήσει καθοριστική επίδραση (συμπίεση περιθωρίων, γενικευμένες καθυστερήσεις στην αποδεσμοποίηση του τοπικού βρόχου) στην υποβολή ανταγωνιστικών εθνικών χονδρικών προσφορών (οι οποίες κατ' ανάγκη βασίζονται στις άλλες χονδρικές προσφορές της Telefonica).

3.2. Κατάχρηση

Από τον Σεπτέμβριο 2001 έως τον Δεκέμβριο 2006, τα περιθώρια μεταξύ των λιανικών τιμών της Telefonica και της τιμής χονδρικής πρόσβασης σε περιφερειακό επίπεδο, αφενός, και τα περιθώρια μεταξύ των λιανικών τιμών και της τιμής χονδρικής πρόσβασης σε εθνικό επίπεδο, αφετέρου, δεν ήταν αρκετά για να καλύψουν τις δαπάνες που θα έπρεπε να αναλάβει ένας τόσο αποτελεσματικός φορέας όπως η Telefonica προκειμένου να παράσχει ευρυζωνική πρόσβαση λιανικής παροχής.

Σύμφωνα με πάγια νομολογία, η μέθοδος που εφαρμόζεται για να διαπιστωθεί η ύπαρξη συμπίεσης περιθωρίων συνίσταται στον υπολογισμό του κατά πόσον το κατάντη σκέλος της Telefonica θα απέφερε κέρδη βάσει των τελών που χρεώνει ανάντη το ανάντη σκέλος της Telefonica. Για τον υπολογισμό της κερδοφορίας εφαρμόζονται δύο μέθοδοι: η λεγόμενη «μέθοδος ανά περιόδους» (με την οποία εκτιμάται η κερδοφορία της Telefonica κάθε χρόνο), και η «μέθοδος προεξοφλημένων ταμειακών ροών (μέθοδος ΠΤΡ)» (βάσει της οποίας μπορεί να γίνεται τιμολόγηση κάτω του κόστους κατά την αρχική φάση μιας επεκτεινόμενης αγοράς⁽¹⁾), αλλά η Telefonica οφείλει να παρουσιάζει κέρδη κατά την περίοδο 2001-2006), την οποία πρότεινε η ίδια η Telefonica. Και οι δύο μέθοδοι καταλήγουν στο ίδιο συμπέρασμα: η Telefonica εφάρμοσε συμπίεση περιθωρίων από τον Σεπτέμβριο 2001 έως τον Δεκέμβριο 2006.

Η Telefonica υποστηρίζει ότι η πρακτική στην οποία αναφέρεται η απόφαση, δηλ. η συμπίεση περιθωρίων, συνιστά εποικοδομητική άρνηση προμήθειας και, ως εκ τούτου, η Επιτροπή όφειλε να είχε αποδείξει ότι πληρούνται τα κριτήρια που εφαρμόστηκαν στην υπόθεση *Oscar Bronner*⁽²⁾. Ωστόσο, τα πραγματικά, οικονομικά και νομικά περιστατικά της παρούσας υπόθεσης διαφέρουν ουσιωδώς από τα περιστατικά της υπόθεσης *Oscar Bronner*. Στην υπό εξέταση υπόθεση, η ισπανική νομοθεσία, η οποία είναι συμβατή με την κοινοτική, επιβάλλει στην Telefonica την υποχρέωση να παρέχει χονδρική πρόσβαση τόσο σε περιφερειακό όσο και σε εθνικό επίπεδο. Η υποχρέωση αυτή επιβλήθηκε με σκοπό την προώθηση του ανταγωνισμού και των συμφερόντων των καταναλωτών. Επιβλήθηκε ως αποτέλεσμα της στάθμισης που πραγματοποίησαν οι δημόσιες αρχές μεταξύ, αφενός, των κινήτρων που παρασχέθηκαν στην Telefonica και στους ανταγωνιστές της προκειμένου να πραγματοποιήσουν επενδύσεις και καινοτομίες και, αφετέρου, της ανάγκης τόνωσης του ανταγωνισμού στις αγορές των επόμενων σταδίων μακροπρόθεσμα. Σε κάθε περίπτωση, τα κίνητρα που χορηγήθηκαν εκ των υστέρων στην Telefonica προκειμένου να επενδύσει στις υποδομές της δεν τέθηκαν ποτέ εν αμφίβολω στην παρούσα υπόθεση: το δίκτυο των προηγούμενων σταδίων της Telefonica αποτελεί σε μεγάλο βαθμό καρπό επενδύσεων οι οποίες πραγματοποιήθηκαν αρκετά πριν από την έλευση των ευρυζωνικών υπηρεσιών στην Ισπανία, και υπό συνθήκες στις οποίες η Telefonica απέλαυε ειδικών ή αποκλειστικών δικαιωμάτων που την προστατεύαν από τους ανταγωνιστές της.

⁽¹⁾ Για παράδειγμα, η μέθοδος ΠΤΡ λαμβάνει υπόψη την επίδραση της μείωσης και την πραγματοποίηση οικονομικών κλίμακας που χαρακτηρίζουν τις ταχέως αναπτυσσόμενες αγορές όπως τη συγκεκριμένη.

⁽²⁾ Υπόθεση C-7/97 *Oscar Bronner* [1998] ECR I-7791, σκέψεις 43-46.

Σε καμία περίπτωση δεν εμποδίστηκε η Telefónica από το να θέσει τέλος στην συμπίεση περιθωρίων προτείνοντας χαμηλότερες χονδρικές τιμές στους ανταγωνιστές της. Έως την 21η Δεκεμβρίου 2006, οι τιμές χονδρικής που χρέωνε σε εθνικό επίπεδο δεν υπέκειντο σε ρύθμιση τιμών, ενώ οι τιμές χονδρικής που χρέωνε σε περιφερειακό επίπεδο ρυθμιζόνταν αποκλειστικά μέσω του καθορισμού ανώτατων τιμών.

Η κατάχρηση έλαβε τέλος με την παρέμβαση της ισπανικής ρυθμιστικής αρχής τον Δεκέμβριο 2006, χάρη στην οποία μειώθηκαν οι τιμές χονδρικής. Η ρυθμιστική αρχή δεν έλαβε ποτέ θέση όσον αφορά την ύπαρξη συμπίεσης περιθωρίων σε σχέση με τα δύο προϊόντα χονδρικής που διέθετε σε εθνικό επίπεδο η Telefónica, η δε εκτίμησή της όσον αφορά την ύπαρξη συμπίεσης περιθωρίων σε σχέση με το προϊόν χονδρικής που η Telefónica διέθετε σε περιφερειακό επίπεδο βασιζόταν σε προβλέψεις που είχε πραγματοποιήσει τον Οκτώβριο 2001 η Telefónica, ενώ η Επιτροπή είχε χρησιμοποιήσει τις όντως πραγματοποιηθείσες ιστορικές δαπάνες.

3.3. Επιπτώσεις της κατάχρησης

Στην υπό εξέταση υπόθεση, υπήρξε πιθανώς αποκλεισμός της αγοράς διότι η συμπίεση περιθωρίων περιόρισε την ικανότητα των ανταγωνιστών της Telefónica να εισέρχονται στη σχετική αγορά και να ασκούν ανταγωνιστική πίεση στην Telefónica⁽¹⁾. Με τη συμπίεση περιθωρίων ο ανταγωνισμός περιορίστηκε, καθώς προκλήθηκαν υπέρογκες ζημιές σε εξίσου αποτελεσματικούς ανταγωνιστές: είτε αναγκάστηκαν τελικά να εξέλθουν από την αγορά είτε περιορίστηκε εν πάση περιπτώσει η ικανότητά τους να επενδύουν και να αναπτύσσονται. Ακόμα και αν οι τιμές και οι δαπάνες τους για μάρκετινγκ ήταν ανάλογες με αυτές τις Telefónica, μακροπρόθεσμα βρισκόνταν σε μειονεκτική θέση όσον αφορά τη δυνατότητά τους να αποτελέσουν σημαντική πρόκληση για την Telefónica λόγω των διαρκών ζημιών που εμφάνιζαν. Ως εκ τούτου, η συμπεριφορά της Telefónica θα μπορούσε να καθυστερήσει την είσοδο των ανταγωνιστών στην αγορά και την ανάπτυξή τους. Για τον λόγο αυτό, η συμπεριφορά της Telefónica θα μπορούσε να καθυστερήσει στο μέγιστο δυνατό την άφιξη φορέων παροχής ADSL με τέτοιο επίπεδο οικονομιών κλίμακας το οποίο θα δικαιολογούσε την πραγματοποίηση επενδύσεων στις δικές τους υποδομές και, τελικά, την χρήση της αποδεσμοποίησης του τοπικού βρόχου.

Η άμεση βλάβη των συμφερόντων των καταναλωτών θα μπορούσε να είναι σημαντική: χωρίς τις στρεβλώσεις ανταγωνισμού τις οποίες προκαλούσε η συμπίεση περιθωρίων που εφαρμόζε η Telefónica στη συγκεκριμένη υπόθεση, θα είχε ενδεχομένως επικρατήσει εντονότερος ανταγωνισμός στη λιανική αγορά ευρυζωνικών υπηρεσιών, οι δε καταναλωτές θα αποκόμιζαν περισσότερα οφέλη από τη μείωση των τιμών και την αύξηση των επιλογών και της καινοτομίας.

Η συμπίεση περιθωρίων είχε συγκεκριμένες συνέπειες αποκλεισμού στη λιανική αγορά και αρνητικές συνέπειες για τους τελικούς καταναλωτές. Λόγω της συμπίεσης περιθωρίων, η λιανικές τιμές στην Ισπανία είναι από τις (αν όχι οι) υψηλότερες στην ΕΕ-15, ενώ το ποσοστό ευρυζωνικής διείσδυσης στην Ισπανία είναι κάτω του μέσου όρου της ΕΕ-15. Το υψηλό επίπεδο των λιανικών τιμών στη χώρα αυτή δεν μπορεί να εξηγηθεί επαρκώς με όρους προσφοράς ή ζήτησης. Αυτό σημαίνει ότι η συμπεριφορά της Telefónica έβλαψε σημαντικά τα συμφέροντα των καταναλωτών.

4. Πρόστιμα

Η συμπεριφορά της Telefónica ήταν εσκεμμένη. Σύμφωνα με τα στοιχεία της Telefónica, δεν ήταν δυνατόν η επιχείρηση να αγνοούσε το γεγονός ότι υφίστατο ζημιές στα μεταγενέστερα στάδια της αγοράς. Όσον αφορά τις τιμές για τη χονδρική πρόσβαση σε περιφερειακό επίπεδο, ακόμα και εάν γίνει δεκτή η ευνοϊκή για την Telefónica υπόθεση ότι η επιχείρηση θα μπορούσε αρχικά να είχε θεωρήσει ότι το μοντέλο της ισπανικής ρυθμιστικής αρχής βασιζόταν σε ρεαλιστικές εκτιμήσεις, πολύ σύντομα θα μπορούσε (ή όφειλε) να είχε συνειδητοποιήσει ότι τα πραγματικά στοιχεία κόστους δεν αντιστοιχούσαν στις εκτιμήσεις αυτές. Με βάση τα πλέον ευνοϊκά στοιχεία για την επιχείρηση, το γεγονός ότι η Telefónica εξακολούθησε να εξαρτάται από την ακρίβεια των εκτιμήσεων και των υπολογισμών της CMT (Ισπανική Επιτροπή Αγοράς Τηλεπικοινωνιών), παρά τη συσσώρευση στοιχείων περί του αντιθέτου, συνιστά —στην καλύτερη των περιπτώσεων— σοβαρή αμέλεια. Στο βαθμό που έχει κάποια σημασία, η εκ των προτέρων ρυθμιστική παρέμβαση σχετικά με το προϊόν χονδρικής που διατίθεται σε περιφερειακό επίπεδο θα μπορούσε να θεωρηθεί ελαφρυντική περίσταση. Για τους λόγους αυτούς, πρέπει να επιβληθεί πρόστιμο στην Telefónica.

Το ύψος του προστίμου καθορίστηκε λαμβανομένων υπόψη της σοβαρότητας και της διάρκειας της παράβασης.

4.1. Σοβαρότητα

Η σοβαρότητα μιας παράβασης καθορίζεται σε συνάρτηση με τη φύση και τον αντίκτυπο της κατάχρησης, καθώς και με το μέγεθος της σχετικής γεωγραφικής αγοράς.

⁽¹⁾ Η διαπίστωση φαινομένων αποκλεισμού δεν συνεπάγεται τον εξαναγκασμό των ανταγωνιστών σε έξοδο από την αγορά: αρκεί το γεγονός ότι οι ανταγωνιστές περιέρχονται σε μειονεκτική θέση και, ως εκ τούτου, ασκούν λιγότερο επιθετικό ανταγωνισμό.

4.1.1. Φύση της παράβασης

Η συμπεριφορά της Telefónica συνιστά έκδηλη κατάχρηση δεσπόζουσας θέσης από επιχείρηση που κατέχει οιοное μονοπώλιο, περίπτωση για την οποία υπάρχουν ήδη αρκετά προηγούμενα. Ιδίως με την απόφαση *Deutsche Telekom* αποσαφηνίσθηκαν οι όροι εφαρμογής του άρθρου 82 της συνθήκης ΕΚ όσον αφορά οικονομική δραστηριότητα η οποία υπόκειται σε εκ των προτέρων ειδικές για τον τομέα κανονιστικές ρυθμίσεις. Αυτή η κατάχρηση δεσπόζουσας θέσης μπορεί να χαρακτηριστεί πολύ σοβαρή παράβαση σύμφωνα με τις κατευθυντήριες γραμμές της Επιτροπής σχετικά με τα πρόστιμα οι οποίες ισχυαν κατά την υπό εξέταση περίοδο.

Όπως ανέφερε η Επιτροπή στην απόφαση *Deutsche Telekom*, ο τύπος καταχρηστικής πρακτικής που εφάρμοσε η Telefónica διακυβεύει τον στόχο της δημιουργίας μίας εσωτερικής αγοράς κοινοτικών διαστάσεων για τα δίκτυα και τις υπηρεσίες τηλεπικοινωνίας στην οποία θα ασκείται ανόθευτος ανταγωνισμός, και μπορεί αναμφίβολα να χαρακτηριστεί πολύ σοβαρή παράβαση⁽¹⁾. Όταν εξέδωσε την απόφαση *Deutsche Telekom*, η Επιτροπή δεν είχε χαρακτηρίσει «πολύ σοβαρή παράβαση» την καταχρηστική πρακτική της Deutsche Telekom για διάφορους λόγους, κανείς εκ των οποίων δεν συντρέχει στην υπό εξέταση υπόθεση.

4.1.2. Διάρκεια της παράβασης

Προκειμένου να προσδιορίσει τη σοβαρότητα της παράβασης, η Επιτροπή έλαβε υπόψη το γεγονός ότι οι σχετικές αγορές, για τους σκοπούς της παρούσας απόφασης, είναι ιδιαίτερης οικονομικής σημασίας και διαδραματίζουν αποφασιστικό ρόλο στην ανάπτυξη της κοινωνίας της πληροφορίας. Οι ευρυζωνικές συνδέσεις αποτελούν προϋπόθεση για την παροχή μιας σειράς επιγραμμικών εμπορικών και δημόσιων υπηρεσιών στους τελικούς χρήστες.

Όπως εξηγείται στην παράγραφο 3.3 ανωτέρω, η συμπεριφορά της Telefónica περιόρισε τις δυνατότητες διατηρήσιμης ανάπτυξης των ανταγωνιζόμενων φορέων παροχής ADSL στην αγορά λιανικής παροχής και έβλαψε σημαντικά τα συμφέροντα των καταναλωτών.

4.1.3. Μέγεθος της σχετικής γεωγραφικής αγοράς

Η σχετική γεωγραφική αγορά είναι η Ισπανία. Το γεγονός ότι η καταχρηστική συμπεριφορά περιορίστηκε σε ένα κράτος μέλος δεν μπορεί να ανατρέψει το συμπέρασμα ότι η παράβαση πρέπει να χαρακτηριστεί πολύ σοβαρή, δεδομένου ότι η αξιολόγηση της σοβαρότητας μιας παράβασης πρέπει να γίνεται λαμβανομένων υπόψη όλων των στοιχείων της συγκεκριμένης υπόθεσης. Στον τομέα των τηλεπικοινωνιών, οι υποθέσεις που αφορούν συμπίεση περιθωρίων περιορίζονται κατ' ανάγκη σε ένα κράτος μέλος (το γεωγραφικό πεδίο του δικτύου του κατεστημένου φορέα) αλλά λειτουργούν ανασταλτικά στην είσοδο νεοεισερχόμενων φορέων από άλλα κράτη μέλη σε μία ταχέως αναπτυσσόμενη αγορά.

4.1.4. Συμπέρασμα σχετικά με τη σοβαρότητα

Βάσει των ανωτέρω, η παράβαση πρέπει να χαρακτηριστεί συνολικά πολύ σοβαρή, μολονότι η σοβαρότητά της δεν ήταν κατ' ανάγκη ομοιόμορφη καθ' όλη την υπό εξέταση περίοδο.

Για τον προσδιορισμό του αρχικού ποσού του προστίμου λαμβάνεται υπόψη το γεγονός ότι η σοβαρότητα της καταχρηστικής συμπεριφοράς της Telefónica κατέστη σαφέστερη κατά τη διάρκεια της υπό εξέτασης περιόδου, και ιδίως μετά την έκδοση της απόφασης *Deutsche Telekom*.

4.2. Διάρκεια της παράβασης

Στην παρούσα υπόθεση, η παράβαση διεπράχθη κατά την περίοδο Σεπτεμβρίου 2001-Δεκεμβρίου 2006, δηλ. επί 5 έτη και 4 μήνες. Πρόκειται, ως εκ τούτου, για μακροχρόνια καταχρηστική συμπεριφορά σύμφωνα με τις κατευθυντήριες γραμμές της Επιτροπής σχετικά με τα πρόστιμα.

4.3. Ελαφρυντικές περιστάσεις

Βάσει των διαθέσιμων αποδεικτικών στοιχείων, η Επιτροπή θεωρεί ότι στην υπό εξέταση υπόθεση μπορεί να γίνει δεκτή η ύπαρξη ορισμένων ελαφρυντικών περιστάσεων διότι, για ένα μέρος της εν λόγω περιόδου, ορισμένα από τα τέλη που εφάρμοζε η Telefónica υπέκειντο σε ειδική τομεακή ρύθμιση. Όπως συνέβη με την απόφαση *Deutsche Telekom*, στην οποία ελήφθη υπόψη ως ελαφρυντική περίσταση το γεγονός ότι τα τέλη λιανικής και χονδρικής που εφάρμοζε η Deutsche Telekom υπέκειντο σε ειδική τομεακή ρύθμιση, και εφαρμόστηκε μείωση 10 %, εφαρμόζεται και στην παρούσα υπόθεση μείωση 10 %, μολονότι η Telefónica διέθετε πολύ ευρύτερα περιθώρια διαμόρφωσης των τιμών της.

Δεδομένων όλων των παραγόντων που εξετάσθηκαν ανωτέρω, επιβάλλεται πρόστιμο 151 875 000 EUR αλληλεγγύως και εις ολόκληρον στην Telefónica SA και στη θυγατρική της επιχείρηση Telefónica de España SAU.

⁽¹⁾ Βλ. απόφαση *Deutsche Telekom*, σκέψεις 203-204.